

MEMÒRIA SAMVVM

SERVEI D'ACOLLIMENT MUNICIPAL A VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

2024

Memòria anual elaborada per la Unitat Tècnica d'Igualtat de l'Ajuntament de Palma

Equip tècnic responsable:

Alejandro Bennásar Sevillá, TAE estadístic
Lourdes de la Cruz Cano, TAE sociòloga

Amb la col·laboració de:

Toni Colom Colom, cap de la Secció d'Igualtat
Mercedes Pérez Pérez, TAE treballadora social
L'equip tècnic d'INTRESS (Institut de Treball Social i Serveis Socials)

Índex

1. Dades globals d'atenció i acolliment.....	6
2. Perfil de les víctimes del SAMVVM	9
3. Intervencions i resultats	16
4. Conclusions.....	19

Presentació

La necessitat de sortir de la violència masclista en el nostre context geogràfic i en el moment actual, es topa sovint amb la dificultat de tenir un lloc on viure i poder desenvolupar un projecte personal o familiar lluny de la violència. En moltes ocasions comptar amb una feina no garanteix poder accedir a un habitatge digne, ni disposar de recursos econòmics suficients per viure independentment. Les dinàmiques del mercat immobiliari no faciliten que les dones que han patit violència masclista i volen ser autònomes ho puguin ser.

Acudir a un servei d'acolliment és normalment el darrer recurs quan es vol sortir de la violència. S'hi accedeix des de situacions de inseguretat que ho exigeixen i quan no hi ha altra opció abans de romandre al carrer. La manca de xarxa relacional implícita en la violència de gènere i la transversalitat d'altres elements com les càrregues familiars no compartides, la pobresa, les conseqüències del trauma patit, el fet migratori o els problemes de salut interseccionen aguditzant i exposant a la víctima a una major vulnerabilitat.

El Servei d'Acolliment Municipal de l'Ajuntament de Palma, el SAMVVM, és, idò, un servei imprescindible per a les dones de Palma víctimes de violència masclista que el necessiten, sense el qual moltes no podrien ni fer l'intent de sortir-ne, i és un servei en constant adaptació a aquesta necessitat des del seu origen, l'any 1989.

De fet, al maig de 2022 el contracte de gestió del Servei d'Acolliment de Víctimes de Violència de Gènere (SAMVVG) va donar pas al Servei d'Acolliment a Víctimes de Violència Masclista (SAMVVM), el qual, reorganitzat en dos lots –d'atenció professional i de logística– millorà la dotació professional i augmentà el nombre de places disponibles.

El SAMVVM és un servei social, residencial i temporal, per a dones majors de 18 anys o menors emancipades i per a les seves filles i fills o persones que en depenguin, que es troben en situació de violència masclista, específicament dins l'àmbit de la parella o l'exparella (VG).

De titularitat municipal, la seva gestió externa s'organitza en dos lots, amb un pressupost total el 2024 de 1.114.242,15 €, provinents en exclusiva de fons municipals. El lot 1, referit a l'atenció professional, és gestionat per l'INTRESS mitjançant contractació externa de dos anys de durada, per un import l'any 2024 de 651.502,32 € anual. El lot 2, referit a la logística de l'acolliment (instal·lacions, alimentació...), és gestionat per la Fundació Sant Joan de Déu mitjançant contractació externa, també de dos anys de durada, per un import total de 492.739,83 €. Al març de 2024 el contracte ha entrat en una ampliació del 20% de la despesa mensual i a partir de l'1 de maig s'ha entrat en període de pròrroga.

Respecte de l'estructura i l'abast del Servei, cal ressenyar que a partir de març de 2024¹ s'ha comptat amb 117 places disponibles, 94 places de la contracta del SAMVVM: 31 al casal (16 habitacions) i 63 en habitatges de procés, a més de 23 places en un servei residencial extern que es va concertar el 2020 arran de l'increment de la demanda per la pandèmia de la covid i que degut a la sobreocupació del servei de llavors ençà, s'ha hagut de mantenir.

Taula 1. Places disponibles a partir de l'ampliació del SAMVVM 2024

	Nre.
Total	117
Casal	31
Habitatges de procés	63
Servei residencial extern	23

Cal assenyalar que es disposa de dos habitatges de procés cedits arrel d'un Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona (IBDona) i l'Ajuntament de Palma, mitjançant el qual des de 2021 es compta amb 7 places, que juntament amb els pisos municipals i els de la contracta, completen les 63 places d'acolliment anteriorment esmentades. Aquests habitatges esdevenen un servei de pis pont, que implica comptar amb llars funcionals per a unitats de convivència que han assolit un cert grau d'autonomia.

Amb fons transferits per la Secretaria d'Estat d'Igualtat i contra la Violència de Gènere del Ministeri d'Igualtat, en el marc del Pacte d'estat contra la violència de gènere, es financen recursos d'allotjament externs (23 places) que fa servir el SAMVVM per a donar resposta a l'increment mantingut de la demanda assistencial i la saturació del servei.

Cal destacar que a més de l'acolliment d'urgència i per via ordinària de les víctimes de VM, el SAMVVM ofereix:

- informació, orientació i assessorament sobre els recursos d'assistència i acollida
- promoció i inserció sociolaboral
- assistència i tractament psicològic individual i grupal
- suport a l'educació i al temps d'oci per a infants acollits, fills i filles de les víctimes

El SAMVVM participa en un pla de qualitat auditat externament d'acord amb la norma UNE 93200:2008, que es concreta en compromisos de la Carta de serveis contra la violència domèstica i masclista.

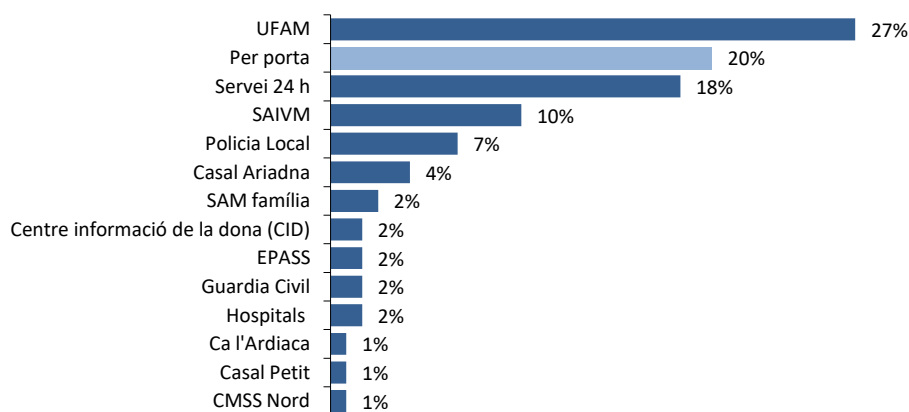
¹ Fins al maig de 2024 només es disposava de 75 places d'acord amb la contracta inicial (Casal i habitatges de procés), i a partir d'aquesta data s'amplia a 99.

1. Dades d'atenció i acolliment

En termes globals, el 2024 es varen atendre 259 demandes d'acolliment, el 47% de les quals esdevingueren altes al servei; és a dir, implicaren un procés d'acolliment i recuperació. El 68% de les altes entraren d'urgència. Malgrat tot, de les demandes rebudes que varen ser valorades, 137 no es varen resoldre amb un acolliment per motius diversos, el 58% dels casos per no ajustar-se al perfil d'atenció, i amb un 26% d'incidència pel rebuig de la mateixa dona.

En relació amb la procedència de les demandes, fonamentalment entren mitjançant la derivació d'un altre servei (el 80%), i el 20% són dones víctimes que entren per porta. El 27% de les derivacions provenen de la Unitat d'Atenció a la Família i la Dona de la Policia Nacional (UFAM), el 18% del Servei 24 h de l'IBDona; i el 10% del Servei d'Atenció Integral a la Violència Masclista de l'Ajuntament de Palma (SAIVM). Amb menor incidència podem ressenyar les derivacions de la Policia local, que representen el 7%; amb el 4%, les del Casal Ariadna, i amb el 2% les del Servei d'Acollida Municipal a famílies (SAM família).

Gràfic 1. % de dones noves per servei derivant. Any 2024

Respecte a les altes al Servei, durant el 2024 han estat acollides un total de 313 persones, 168 dones i 145 nins i nines a càrrec (un 4% més que l'any anterior). El 71% entraren en acolliment l'any de referència, un total de 221 persones en xifres absolutes: 122 dones víctimes de VM i 99 infants (fills/filles de les víctimes); la resta eren víctimes que ja estaven acollides al Servei.

Taula 2. Dades d'acolliment al SAMVVM. Any 2024

	Total	Persones noves
Total de persones	313	221
Dones víctimes	168	122
Fills/filles	145	99

En total, es comptabilitzaren 37.934 pernoctacions, que suposen una mitjana anual de 103,6 pernoctacions diàries. El major nombre de pernoctacions, el trobam als habitatges de procés, 19.536 en total. Al casal hi consten 9.754 i al servei residencial extern 8.075. Així mateix, per a poder donar cobertura a totes les demandes d'acolliment s'ha fet ús d'espais extres en Sant Joan de Déu on s'han comptabilitzat 569 pernoctacions.

Taula 3. Pernoctacions al SAMVVM segons allotjament. Any 2024

	Total per UC	Dones	Infants
Total	37.934	19.168	18.766
Casal	9.754	5.506	4.248
Habitatges de procés	19.536	9.630	9.906
Servei residencial extern	8.075	3.691	4.384
Espais extres St. Joan de Déu	569	341	228

En analitzar les dades disponibles dels darrers 5 anys, s'observen increments progressius i constants en el nombre de persones acollides i consegüentment en el de les pernoctacions comptabilitzades. Del 2020 al 2024 el nombre de persones acollides ha augmentat en un 91%. Principalment l'atenció s'incrementa pel nombre de dones víctimes, xifra que s'ha vist duplicada en 4 anys, però també per l'augment dels fills i filles d'aquestes que s'han acollit, un 79% més.

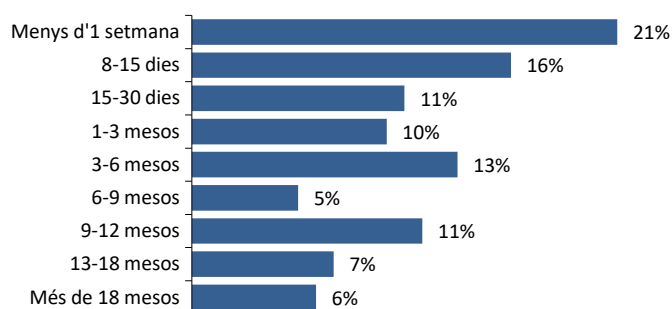
Pel que fa a les pernoctacions la variació anual respecte del 2023 és del 19%, de 31.827 s'ha passat a 37.934 estades, aquesta xifra suposa més del doble que la registrada el 2020 (un 114% més).

Taula 1. Dades d'acolliment al SAMVVM. Comparativa 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024	Var. 23-24	Var. 20-24
Víctimes acollides	164	188	207	301	313	4%	91%
Dones	83	98	115	162	168	4%	102%
Fills/filles	81	90	92	139	145	4%	79%
Víctimes ateses noves	140	129	148	209	221	6%	58%
Dones	71	73	87	113	122	8%	72%
Fills/filles	69	56	61	96	99	3%	43%
Pernoctacions	17.745	22.386	26.968	31.827	37.934	19%	114%
Mitjana pernoctacions	48,5	61,3	73,9	87,2	103,6	19%	114%

En relació amb el temps d'estada al Servei, el 53% de les dones hi estan acollides més d'un mes i el 47% hi està menys temps. Les situacions més freqüents, amb aquest ordre d'incidència, són: estar-hi menys d'una setmana, el 21%, i de 8 a 15 dies, el 16%. Però també destaquen les situacions d'acollida d'entre 3 i 6 mesos de durada que impliquen el 13% de les dones, i la proporció de les que hi estan més de 12 mesos que continua augmentat –concretament, un 30% més que l'any precedent–, i s'ha situat el 2024 en el 13%.

Gràfic 2. Temps d'estada de les dones que han estat baixa del SAMVVM. Any 2024

L'estada mitjana de les víctimes al servei és de 164,83² dies, tot i que s'hi observen lleugeres diferències en funció de la situació familiar i de les responsabilitats d'aquestes. Així, les dones amb infants hi estan acollides de mitjana 220 dies, 89 dies més que les dones soles, que hi estan de mitjana 131 dies.

En termes comparatius s'observa que la estada mitjana de les víctimes ha augmentat en 21 dies respecte l'any precedent (el 2023 fou de 143,87), la qual cosa suposa que les dones supervivents i persones a càrrec necessiten cada vegada més temps per a poder efectuar la seva sortida del Servei. Aquest increment es deu principalment al temps d'estada que presenten les dones amb infants, col·lectiu que ha vist augmentada la seva estada mitjana en 55 dies (un 34% més que l'any 2023). Des del 2022 l'augment en l'estada mitjana de les dones acollides ha estat del 45%.

Taula 2. Evolució estada mitjana (en dies) al servei. Any 2022-24

	2022	2023	2024	Var. 23-24	Var. 22-24
Estada mitjana (dies)	113,6	143,87	164,83	15%	45%
Estada dones soles	66,3	121,3	130,9	8%	97%
Estada dones amb fills/es	148,4	163,9	219,8	34%	48%

² Dada calculada a partir de la informació dels expedients tancats en l'any de referència.

2. Perfil de les víctimes

Tal com s'ha referenciat a la presentació, el SAMVVM concentra la seva atenció en l'acolliment de víctimes de violència masclista en l'àmbit de la parella o exparella. El 2024, en sis de cada deu casos l'agressor és la parella actual de la dona, i en un 39%, l'exparella.

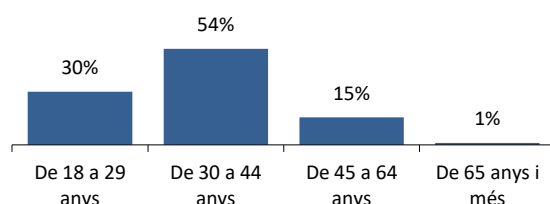
Gràfic 3. % de dones segons el seu vincle amb l'agressor. Any 2024

No hi ha un perfil únic de víctima de violència masclista més enllà de ser dona. Malgrat tot, les dades disponibles sobre les dones que han estat acollides mostren algunes pautes.

Majoritàriament, tenen menys de 45 anys: el 54% té entre 30 i 44 anys, i el 30%, entre 18 i 29 anys. Amb un 15% d'incidència trobam el grup d'entre 45 i 64 anys, i en l'any de referència només s'han atès dues dones majors de 65 anys. En comparar les dades amb les del 2023 s'observa un augment de l'11% en la proporció de dones acollides menors de 45 anys.

Gràfic 4. % de dones per grups d'edat. Any 2024

Respecte del perfil familiar, el 54% de les dones acollides té algun fill i/o filla a càrrec i el 46% són dones soles. No s'observen canvis en aquesta dinàmica. De les que tenen infants, el 59% té només un fill o filla; el 33%, en té dos, i el 7% tres o més.

Gràfic 5. % de dones per tipus d'unitat de convivència. Any 2024

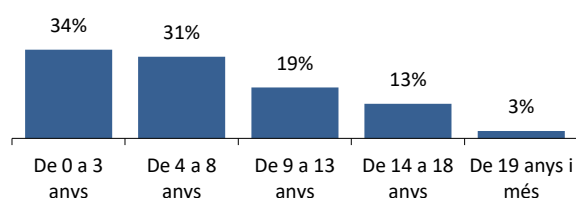

Taula 3. Dones víctimes segons unitat de convivència. Any 2024

	Total
Total	168
Dones soles	78
Dones amb fills/filles	90
1 infant	53
2 infants	30
3 infants	4
4 infants	3

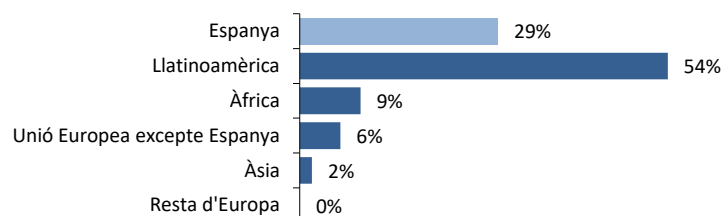
Principalment, els **fills i filles aollides** tenen menys de 14 anys. Per ordre d'incidència i grup d'edat s'observen les següents proporcions: gairebé un de cada tres infants té menys de 3 anys; el 31%, de 4 a 8 anys, el 19%, una edat compresa entre els 9 i els 13 anys; el 13%, de 14 a 18 anys, i el 3%, més de 19 anys.

Gràfic 6. % d'infants aollits per grups d'edat. Any 2024

Una part important de les dones aollides al SAMVVM –el 71%– han nascut a l'estranger i el 29% restant a Espanya. Ha augmentat un 11% el percentatge d'estrangeres respecte de l'any anterior. El grup més nombrós de les estrangeres el formen les originàries de Llatinoamèrica, que representen poc més de la meitat del total (el 54%). Les víctimes nascudes a l'Àfrica, en suposen el 9%; les de la Unió Europea, el 6% i, les d'Àsia, el 2%.

Gràfic 7. % de dones per lloc d'origen. Any 2024

Més d'una de cada tres dones aollides, el 35%, es troba en una situació d'irregularitat administrativa, amb les dificultats que implica per a la seva recuperació i la seva inserció sociolaboral normalitzada. Aquesta xifra ha augmentat un 40% en un any.

Gràfic 8. % de dones per situació administrativa. Any 2024

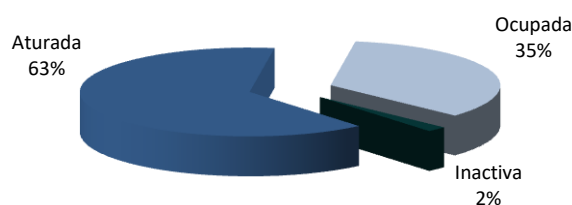
No s'observa cap perfil definit en relació amb el nivell d'estudis. Malgrat tot, la informació de què es disposa sobre la incidència dels diferents graus educatius mostra que majoritàriament les dones tenen estudis formals i un 17% no en té. El 31% té estudis secundaris; el 30%, estudis superiors, i el 23%, primaris. La proporció de dones amb un nivell educatiu igual o superior als estudis secundaris ha augmentat 8 punts percentuals en un any.

Gràfic 9. % de dones per nivell d'estudis. Any 2024

Pel que fa a la situació laboral de les dones acollides, el 63% està desocupada i només el 35% fa feina. La situació laboral incideix enormement en els processos de recuperació i sortida del Servei ja que, entre d'altres factors, condiciona el nivell d'ingressos.

Gràfic 10. % de dones segons situació laboral. Any 2024

En coherència amb aquestes dades laborals s'observa una predominança de situacions econòmiques precàries, ja que el 54% de les dones acollides no rep cap ingrés i de les que sí en reben la gran majoria (el 87% d'aquestes) no disposa d'ingressos que superin el salari mínim interprofessional, fixat el 2024 en 1.323 € bruts al mes (12 pagues). Cal tenir present que sovint la violència masclista en l'àmbit de la parella comporta l'aïllament social i l'abandó de l'activitat laboral per part de la dona.

Taula 4. Dones que accedeixen al SAMVVM per nivell d'ingressos (euros). Any 2024

	Xifres	Percentatge
Total	168	100%
Sense ingressos	90	54%
Amb ingressos	78	46%
D'1 a 350	19	11%
De 351 a 700	16	10%
De 701 a 1.000	17	10%
De 1.001 a 1.300	16	10%
Més de 1.300	10	6%

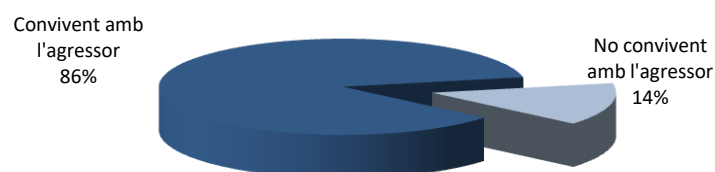
Quant a la procedència dels ingressos, el 35% de les que en tenen compta amb un salari per una feina normalitzada i en la mateixa proporció, per una activitat en l'economia submergida. El 30% restant rep alguna prestació o ajuda pública: el 13% una beca d'inserció, el 9% una pensió no contributiva, el 4% una renda social RESOGA³ i el 3% una prestació per atur.

Taula 5. Dones que accedeixen al SAMVVM per procedència dels ingressos. Any 2024

	Percentatges
Total	100%
Salari d'activitat laboral formal	35%
Salari d'economia submergida	35%
Prestació d'atur	3%
Pensió d'invalidesa	0%
Pensió no contributiva	9%
Beca d'inserció	13%
RESOGA	4%
Pensió d'aliments	1%

La dependència econòmica condiona en moltes ocasions la convivència amb l'agressor i sobreexposa a les víctimes de violència masclista. De fet, la majoria de dones, el 86%, conviuen amb el seu maltractador quan entraren al Servei; el 54% amb l'agressor i els seus fills i/o filles, i el 46% només amb aquest. El 14% de les dones acollides no convivia amb el seu agressor, principalment perquè vivien soles o amb els seus fills o filles.

Gràfic 11. % de dones per tipus de convivència amb l'agressor. Any 2024

³ Es tracta d'una prestació subsidiària de l'Ingrés mínim vital i de la resta de prestacions finançades per l'Administració General de l'Estat. Està dirigida a cobrir les situacions de vulnerabilitat social derivades de la manca de recursos econòmics de les persones i les famílies. Al 2024, l'import mensual d'aquesta prestació fou de 604,22 euros per a una persona sola fins a 1.329,27 euros per a una família nombrosa.

Taula 6. Dones víctimes que accedeixen al SAMVVM per tipus de convivència. Any 2024

	Total
Total	168
Convivent amb l'agressor	144
Només amb l'agressor	66
Amb l'agressor i fills/filles	78
No convivent amb l'agressor	24
Amb fills/es	6
Sola	2
Amb familiars	2
Amb amistats	2
Amb parella actual	2
Altres	10

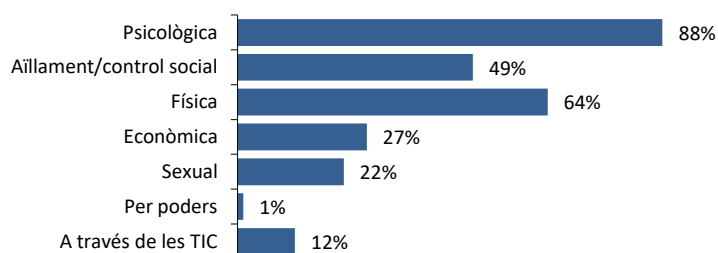
La dependència residencial, és a dir la falta d'habitatge propi, és una altra circumstància que incideix particularment en les situacions de violència suportades. En gairebé dos de cada tres casos l'habitatge on resideix la víctima en iniciar el procés d'acolliment està només a nom de l'agressor i en el 10%, a nom d'ambdós. Les dades ens mostren que només el 8% de les dones disposa d'una opció residencial al seu nom, en tots el casos de lloguer (una habitació llogada, principalment). Aquesta proporció s'ha vist reduïda en un 53% en un any. Cal destacar també, que el 17% de les dones acollides vivia en un infrahabitatge o habitatge ocupat (xifra que s'ha vist duplicada respecte de la del 2023), i que el 15% ve derivada d'altres serveis d'acollida.

Taula 7. Dones que accedeixen al SAMVVM per situació d'habitatge abans de l'acolliment. Any 2024

	Percentatges
Total	100%
A nom de la dona	8%
Propietat	0%
Lloguer	3%
Habitació llogada	5%
A nom de l'agressor	65%
Propietat	7%
Lloguer	58%
A nom d'ambdós	10%
Propietat	3%
Lloguer	8%
Infrahabitatge, ocupació	17%
Servei d'acollida VM	9%
Servei d'acollida exclusió	6%

La violència masclista no té una forma única i és habitual que es combinin en una mateixa víctima dos o més tipus de maltractaments. Així, d'acord amb la **informació diagnòstica** disponible veim que el 88% ha patit violència psicològica i el 64%, física. Gairebé la meitat ha patit aïllament i control social per part del seu agressor. La violència econòmica afecta al 27% de les dones, i la violència sexual, al 22%. Cal ressenyar que el 12% de les acollides ha patit violència a través de les TIC.

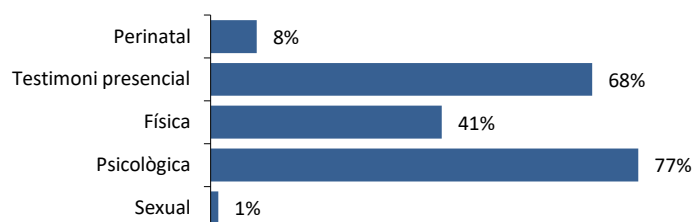
Gràfic 12. % de dones per tipus de violència soferta. Any 2024

En fer una anàlisi temporal respecte del 2023, s'observa que la proporció de dones que pateixen violència psicològica s'ha incrementat en un 49%, i física en un 36%. Les violències mitjançant l'ús de les TIC gairebé han duplicat la seva incidència.

Els fills i les filles de les dones acollides també estan exposades, en una o altra mesura, a la violència de gènere que pateixen les seves mares, sigui directa o indirectament. Una part important ha presenciat la violència cap a la seva mare, el 68%. D'altra banda, el 77% dels infants acollits ha estat víctima directa de violència psicològica; el 41%, de violència física, i un 8%, de violència perinatal. El 2024 s'han comptabilitzat dos casos de violència sexual.

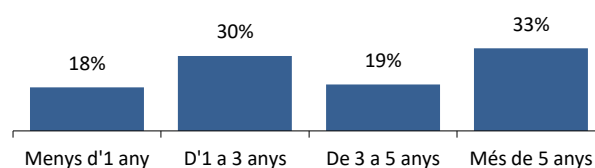
Gràfic 13. % d'infants per tipus de violència soferta. Any 2024

La proporció d'infants acollits que han patit violència psicològica s'ha triplicat respecte del 2023, i amb el mateix grau d'increment la dels infants víctimes de violència física.

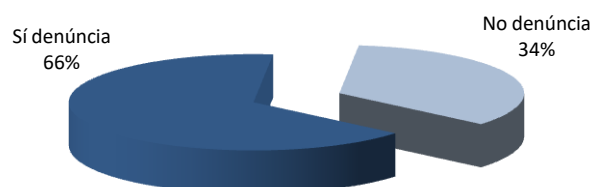
Respecte de la durada de la violència, el 82% de les dones acollides pateix violència de gènere des de fa més d'un any, i cal ressenyar que una de cada tres feia més de 5 anys que era víctima d'aquesta violència, un percentatge que ha disminuït 12 punts respecte de l'any anterior.

Gràfic 14. % de dones per durada de la violència. Any 2024

En relació amb la situació jurídica, cal ressenyar que en gairebé dos de cada tres casos la dona té interposada una denúncia contra el seu agressor. La proporció de dones que denuncien la violència augmenta sensiblement en un any (un punt percentual més).

Gràfic 15. % de noves usuàries que han interposat denúncia. Any 2024

Si analitzam els casos de les dones acollides que han interposat denúncies per violència de gènere, observam que en el 91% són per iniciativa pròpia i en el 9%, per intervenció policial. El 2024 no ha hagut cap dona amb denúncia per VG per iniciativa d'una tercera persona.

El 54% de les dones que interposaren denúncia compten amb mesures de protecció judicial cap elles mateixes i en el 42% cap els seus fills i filles. Per últim, cal destacar que el 100% de les dones que ha finalitzat el seu procés judicial, ha estat amb resolució condemnatòria, i cap, absolutòria.

3. Intervencions i resultats

El **Programa d'intervenció i promoció personal** incorpora l'atenció professional interdisciplinària necessària per elaborar i dur endavant un Pla individualitzat d'atenció (PIA), un pla personalitzat i consensuat que permeti a les dones i a les seves filles i fills acollides, recuperar-se de la situació de violència viscuda. Aquest programa es desplega mitjançant quatre àrees d'intervenció: social, psicològica, formativolaboral i socioeducativa.

Pel que fa a l'àrea d'atenció social; les principals intervencions de l'àmbit jurídic són: acompanyaments en el procés judicial (40%), preparació d'aquest procés (35%) i suport en la tramitació de justícia gratuïta (25%). El 33% ha rebut ajuda per a gestions amb estrangeria (principalment, tramitació del NIE).

En relació amb les intervencions en l'àmbit econòmic, cal destacar que el 56% va rebre atenció específica per a l'establiment d'un pla d'estalvis. Així mateix, s'han fet 37 acreditacions de la condició de víctima de violència de gènere per facilitar l'accés a prestacions i serveis. I en l'àmbit de la salut, s'han dut a terme 49 coordinacions per tal de garantir l'accés a prestacions sanitàries oftalmològiques i odontològiques.

Respecte a l'àmbit d'habitatge, el 27%, ha demanat i rebut suport en la recerca d'habitatge, i s'han dut a terme 16 derivacions al IBAVI, 10 a Provivenda, 4 al Patronat municipal d'habitatge i 3 a altres recursos residencials.

En l'àrea psicològica, l'equip de professionals ha elaborat 109 plans de seguretat amb les dones. S'han dut a terme 1.034 sessions individuals, en què s'han treballat principalment continguts envers la violència de gènere, l'autocura, la gestió d'emocions i l'autoestima. Així mateix, com a complement de l'atenció individual s'han desenvolupat 7 sessions grupals, amb un total de 49 participants. Les sessions realitzades s'han orientat a la conscienciació en aspectes relacionats amb la violència i l'aprenentatge d'estratègies i recursos per afrontar les conseqüències associades a la violència viscuda.

El 56% ha participat en el Programa formativolaboral, i ha rebut suport en la recerca de feina, així com un acompanyament en les activitats formatives i/o laborals realitzades durant la seva acollida.

De l'àrea socioeducativa cal ressenyar que s'ha treballat amb 194 persones, 81 dones amb fills i filles, i 113 infants. Les principals problemàtiques detectades i abordades tenen a veure amb la xarxa social insuficient, que afecta a dos de cada tres participants, amb un 43% d'incidència les habilitats marentals insuficients i amb la mateixa proporció els problemes de conciliació. En el cas dels fills i filles, principalment s'han abordat qüestions relacionades amb la manca de límits, la baixa autoestima i la manca capacitat per a resoldre conflictes.

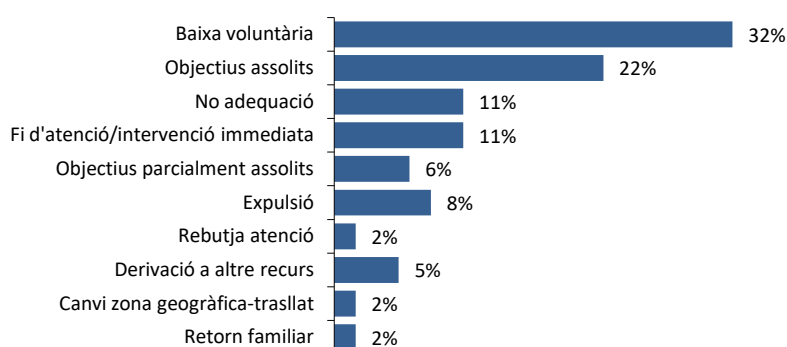
Per altra banda, hi cal afegir que des del SAMVVM s'han tramitat 53 altes al fitxer DVR de l'112 ("Projecte Iris"),⁴ un recurs perquè les dones que es troben en situació o risc de violència de gènere puguin ser fàcilment geolocalitzades i rebre una resposta institucional més ràpida i eficaç davant possibles episodis de violència.

El **Programa d'allotjament i convivència** dona suport a les àrees del programa d'intervenció i promoció personal, i participa en el Pla d'Atenció Individual (PAI) de cada dona, fomentant objectius relacionats amb la autonomia, la resolució de conflictes i les habilitats socials, entre d'altres. La finalitat d'aquest programa és garantir la cobertura de les necessitats bàsiques d'acolliment oferint un espai de protecció i convivència positiva. Es tracta d'un programa amb horari continuat tots els dies de la setmana, les 24 hores del dia.

Les integradores socials han fet un total de 37 reunions de convivència als pisos i a l'allotjament alternatiu. Aquestes reunions tenen els objectius de facilitar la organització, resoldre conflictes i fomentar la cohesió per generar un bon clima de convivència. En el casal també s'han fet 6 reunions de convivència amb aquests mateixos objectius, en total el programa ha realitzat 43 reunions de convivència.

En relació amb les **baixes registrades** al SAMVVM, i d'acord amb les dades a 31 de desembre del 2024, 114 dones han finalitzat la seva estància al servei. Si aprofundim en la finalització dels processos, s'observa que els dos principals motius de tancament han estat la baixa voluntària, circumstància que es dona en el 32% dels casos, i l'assoliment dels objectius marcats totalment o parcial, que en sumen el 28% del total. També cal esmentar el nombre de dones que han cursat baixa per no adequar-se o ser derivades a un altre recurs que suposa un 11% del total.

Gràfic 16. % de motius pels quals les dones han estat baixa del SAMVVM. Any 2024

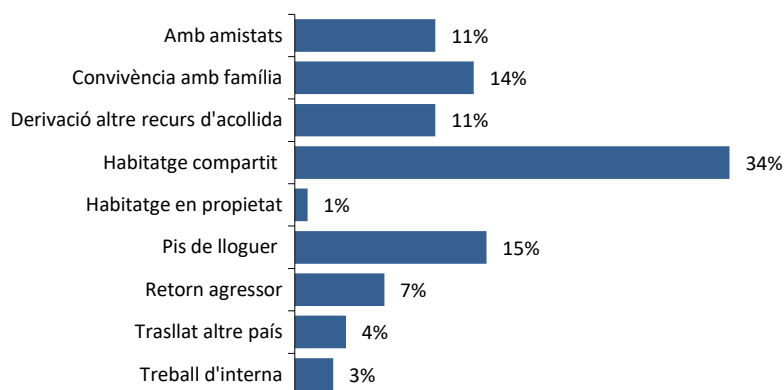

⁴ El fitxer DVR és un projecte que sorgeix de la col·laboració entre diferents administracions i serveis. Els organismes que hi participen són: GEIBSAU (SEIB 112), l'Institut Balear de la Dona i l'Ajuntament de Palma. Les dones incloses al fitxer poden contactar amb el 112 des del telèfon fix i ser localitzades a l'adreça facilitada o, si es comuniquen per mòbil, descarregar un aplicatiu per a ser geolocalitzades en el moment de la comunicació amb l'112.

Pel que fa a l'anàlisi del perfil de sortida, les dades mostren una millora en la capacitat econòmica de les dones acollides. El 73% de les que finalitzen la seva estada al Servei disposen en sortir-ne de qualque tipus d'ingrés, una proporció que suposa un augment del 59% respecte a la proporció en el perfil d'entrada. En relació amb la procedència dels ingressos, el 58% rep un salari per activitat laboral –sigui en l'economia formal o submergida, i el 42% restant percep la RAI o altra tipus de pensió o prestació d'ajuda.

Tot i això, cal destacar que la independència en termes d'habitatge continua sent una de les principals dificultats que troben les dones víctimes en el seu procés de recuperació i empoderament. Per això, una part important de les que han sortit del SAMVVM han hagut de dur a terme estratègies adaptatives per a afrontar els obstacles. Gairebé una de cada quatre dones s'ha anat a viure amb un familiar (14%) o amb una amestat (11%), un 34% ha hagut de compartir habitatge amb altres persones, i un 11% ha acabat derivada a un altre recurs d'acollida. Les que aconsegueixen viure independentment en un lloguer propi representen el 15% i sols l'1% ho fa en un habitatge en propietat. Cal ressenyar que un 7% de les víctimes tornen a conviure amb el seu agressor (xifra que s'ha vist reduïda en 14 punts en un any).

Gràfic 17. % destinació de les dones víctimes que han estat baixa del SAMVVM. Any 2024

Tot i els obstacles i les limitacions els resultats ens mostren que s'han complert, amb solvència i amb un enorme esforç per part de l'equip, els compromisos d'atenció establerts pel Pla de qualitat de la Carta de serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere de l'Ajuntament de Palma (norma UNE 93200:2008). Pel que fa a l'atenció en situació d'emergència, en el 100% dels casos l'acolliment s'ha realitzat el mateix dia, i en els casos sense emergència, en un termini màxim de 72 hores laborables.

Finalment, respecte del nivell de satisfacció de les dones acollides, les valoracions recollides en relació amb l'atenció durant l'estada al SAMVVM se situen de mitjana en un 9,11 sobre 10. Especialment destaca el grau de satisfacció envers l'empatia i acompanyament de l'equip de professionals del SAMVVM, que se situa en un 9,35 sobre 10 de mitjana.

4. Conclusions

Tal com reflecteixen les dades globals d'atenció, l'any ha estat marcat per un increment constant de les demandes d'acolliment, així com de les persones acollides. Durant el 2024 un total de 313 persones han estat acollides al Servei, 221 dones víctimes de VG i 99 infants (un 4% més que l'any anterior). Això ha implicat un sobreesforç de l'equip professional, que ha hagut de prioritzar la intervenció individual per sobre d'altres intervencions grupals i comunitàries. L'equip de professionals ha atès un nombre de persones usuàries molt superior al que determinava el contracte amb l'Ajuntament, malgrat l'ampliació feta al març de 2024.

La mitjana de temps d'estada al Servei també s'ha vist allargada i ha estat de 164,83 dies, 21 dies més que l'any anterior; la precarietat laboral i la manca d'ingressos suficients per a accedir a un habitatge digne en l'actual context, han estat elements determinants. Als que s'afegeix l'estigma social, moltes dones continuen trobant-se dificultats o rebuig per qüestions xenòfobes i culturals, o pel fet de tenir fills.

Aquestes circumstàncies acaben afectant dilatant els processos de recuperació personal, i suposen alhora, que el SAMVVM hagi estat al màxim de la seva capacitat. S'ha superat la previsió que feien els nous plecs de 75 places, l'ampliació fins a les 94 places feta al març, també ha estat insuficient, ja que s'ha arribat a les 119 pernотacions diàries. Per això s'han hagut de fer servir recursos d'allotjament externs no inclosos al contracte.

Arran d'aquesta situació de sobreocupació la Unitat Tècnica d'Igualtat va elaborar un informe de situació del SAMVVM i proposta de sortida de les víctimes de acollides que han finalitzat el seu procés de recuperació com a víctimes, del qual en destacam les conclusions següents:

- El SAMVVM presenta una situació d'ocupació amb un nombre de persones acollides que supera la capacitat màxima que pot assumir de forma ordinària el Servei, amb una tendència sostinguda d'increment.
- Es posa en evidència que aquesta sobreocupació es deu principalment al fet que una part important de les dones acollides al SAMVVM que han finalitzat el seu procés de recuperació com a víctimes de violència masclista, no pot sortir del Servei perquè no disposen d'alternatives que els permetin viure autònomament. Aquesta circumstància pot fer que el procés de recuperació s'enquisti i es trunqui, i va més enllà dels processos de violència masclista, que són l'objecte principal d'aquest servei específic. La situació exposada es deu a factors de vulnerabilitat i exclusió social, així com a la dinàmica del mercat de lloguer privat i a la manca d'oferta de lloguer social suficient.

L'anàlisi realitzada fa palès que perquè les dones supervivents a la violència masclista ateses al SAMVVM tinguin un projecte de vida autònom són necessàries actuacions per a millorar la dotació del Servei, però sobretot és clau socialment possibilitar un context de recursos laborals i d'habitatge diferent a l'actual.